

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Владимир Радев Пеовски, Софийски университет „Св. Климент Охридски“; научна специалност 05.02.01 „Политическа икономия (микроикономика и макроикономика)”

Относно: научните трудове на гл. ас. д-р Теодор Стоянов Атанасов, представени за участие в конкурс за заемането на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Управление. Бизнес планиране и контрол), обявен в ДВ, бр.64 от 16.08.2016

1. Кратка информация за кандидата по конкурса

Теодор Стоянов Атанасов завършва през 1980 г. магистърска степен по икономика от ВИИ „К. Маркс“ (днес УНСС), а през 2015 г. защитава докторска степен по администрация и управление в Софийски университет „Св.Климент Охридски”, 2015. Специализирал е в Програма на Японското правителство за висши държавни служители от Централна и Източна Европа в Токио (Япония), Център по транснационални корпорации при ООН и Московския държавен институт по международни отношения в Москва (Русия), Vissema Group-Бизнес и политически консултации в Хага (Холандия), Das Gesamteuropaisches Studienwerk e.v. in Vlotho, Германия и Международния научно-изследователски институт по проблемите на управлението в Москва. Получил е лиценз от Агенцията за приватизация за оценка на цели държавни и общински предприятия. В периода 1995 – 1997 г. е член на Надзорния съвет на Агенция за приватизация, бил е началник на управление „Приватизация и реструктуриране на икономиката“ в Министерство на икономическото развитие. От 1999 г. до момента, Т. Атанасов е главен асистент в Стопански факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”.

2. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Преподавателската дейност на Т. Атанасов в Софийския университет „Св. Климент Охридски” обхваща самостоятелен лекционен курс и семинарни занятия по дисциплината „Бизнес-планиране и контрол” в бакалавърската степен на обучение в Стопанския факултет и самостоятелен лекционен курс и семинарни занятия по дисциплината „Бизнес-планиране и контрол в управлението” в магистърската програма „Екомениджмънт в Биологическия факултет на Университета. Наред с това участва с лекции и водене на семинарни занятия в дисциплината „Основи на управлението“, вкл. „Бизнес-планиране и контрол” в магистърската програма по Стопанско управление за неспециалисти в Стопанския факултет на Университета. Има разработен в електронен вариант и качен в системата за електронно обучение на Софийския университет курс по „Бизнес-планиране и контрол”. Наред с преподавателската си дейност в Софийския университет, е провеждал и лекционни курсове по „Стратегическо планиране” и по „Разработване на стратегии и формиране на политики” с ръководители от държавната администрация в Института по публична администрация.

3. Кратка характеристика на представените научни трудове. Основни научни и научно-приложни приноси на кандидата

За участие в конкурса са представени 21 публикации: две монографии; три студии; осем статии в специализирани научни издания; четири статии в сборници от международни конференции; три статии в сборници от конференции в страната и едно учебно помагало. В този си обем те значително надхвърлят количествените стандарти, възприети като необходим минимум за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Научните трудове могат да се групират според тематиката им в следните направления: 1) бизнес-инкубатори и бизнес-инкубиране; 2) фирмено управление; 3) бизнес-среда, институции и приватизация; 4) устойчиво развитие; 5) бизнес-планиране. Въпреки широтата на предметния спектър на публикациите, те могат да бъдат възприемани като набори от по-силно и по-слабо свързани по между си концепции и модели, в основата на които са заложили общи теоретични принципи и при разработката на които авторът прилага единна тълкувателна схема. Немалка част от публикации могат да бъдат оприличени на брънки от теоретична верига, като всяка следваща, в някаква степен развива и обогатява предишните.

Споменатата обвързаност е особено отчетлива в първото направление „*бизнес-инкубатори и бизнес-инкубиране*” между статията „Бизнес-инкубаторите като елемент на политиката за икономически растеж” (номер 6 в списъка на публикациите), студията „Бизнес-инкубаторите в България – състояние, проблеми и перспективи за развитие” (3) и монографията „Бизнес-инкубаторите. Същност и разпространение” (2). В (2), (6) Т. Атанасов предлага нов подход към теоретичния анализ на бизнес-инкубаторите, който позволява да се разкрие тяхната същност като социално-икономически феномен. Прилагайки същия подход в статията си (6) авторът разкрива същността на бизнес-инкубаторите като социално-икономически феномен. В студията си (3) той прилага релевантни изследователски методи, които позволяват да се диагностицира състоянието на бизнес-инкубаторите у нас и да се идентифицират институционални пропуски от системен характер, които оказват отрицателно въздействие върху развитието на бизнес-инкубирането у нас. На тази основа в монография си (2) Т. Атанасов анализира, систематизира и обобщава опита на страни с развити бизнес-инкубатори и достига до изводи с важно практико-приложно значение. Особено внимание заслужава анализа на връзката инкубаторна функция – добавена стойност, като е направено разграничение на добавената стойност на такава за фирмата и на добавена стойност за обществото. Аргументирана е тезата, че релацията „инкубаторна функция” – „добавена стойност за обществото” има фундаментално значение за определяне мястото и ролята на бизнес-инкубатора в социално-икономическата екосистема и съответното обществено отношение към него.

Подобна приемственост и надграждане се откроява и във второто направление „*фирмено управление*” между монографията „Бизнес планиране и контрол” (1), студията „Малките и средни предприятия в условията на променяща се икономическа среда” (5), статиите „Предизвикателства пред българските фирми при присъединяването на страната ни към Европейския съюз” (9), „Кои фирми спечелиха от

кризата?“ (14), „Проблеми пред българските фирми при присъединяването към ЕС“ (16), „Членството на България в Европейския съюз и неговото отражение върху българските фирми“ (19), „Перспективи и проблеми пред българските фирми при присъединяването на България към Европейския съюз“ (20).

Като съществени **теоретични приноси** в представените трудове могат да бъдат посочени:

1. Цялостното структуриране на тематичните области бизнес-планиране и бизнес-инкубатори.
2. Проследяването и критичните оценки на теорията и практиката в посочените области.
3. Извеждането на собствени дефиниции на редица понятия и категории и прилагането на оригинален подход при изясняване на същността на актуални процеси и явления.
4. Представянето на факти и доказателства за подобряване на теоретичните дискусии.
5. Аргументираните изводи и оценки, очертаващи насоки за бъдещи изследвания в областта на разглежданите тематики.

Наред с чисто теоретичните си постижения Теодор Атанасов има **достигания с приложен характер**:

1. Обобщава и систематизира емпирични изследвания в областта на бизнес-планирането и бизнес-инкубирането, които имат значение за подобряване на управленската практика у нас.
2. Привежда примери от българската практика и ги интерпретира на фона на световните практики и дебати в съответните области. Отделя специално място на добри практики, които могат да се ползват за подобряване на ефективността на организациите.
3. Представя методи за анализ и вземане на решения, които могат да се ползват от практики и обучаващи се лица.
4. Разработва конкретна методическа схема за анализ и диагностика на вътрешната и външна среда на организацията, чрез авторско систематизиране на методите за тази цел.
5. Представяне и обосноваване важността на използването на методите за стратегическа диагностика и анализ на организацията.
6. Подобряване на структурата и обогатяване на съдържанието на курса по „Бизнес-планиране и контрол“ на основата на представените научни разработки.

Критични бележки и препоръки

Критичните ми бележки се отнасят до стила на автора и неизбежно са субективни. В стилово отношение повечето от представените публикации имат двойствен, научно-образователен характер: съчетават се подходи и форми, които са присъщи на научните монографии с такива, които са присъщи на учебниците. При това в монографиите са включени и немалко пояснения (повечето като бележки под линия), които не са необходими за подготвения читател. Тази двойственост, със сигурност, отразява желанието на Т. Атанасов резултатите от изследвания с

предимно методологическа насоченост да бъдат достъпни за аудитория, по-широка от тази на професионалните икономисти и управленци. Затова и тези бележки не поставят под въпрос научното равнище на авторските идеи с приносно значение.

Заключение

Представените публикации на кандидата показват задълбочено познаване на изследваните обекти, собствено осмисляне на всяка тема и аргументирана защита на авторските виждания. С тези си публикации и с дългогодишната си научно-преподавателска дейност гл. ас. д-р Теодор Стоянов Атанасов показва всички качества, присъщи на утвърдения преподавател и изследовател.

Казаното дотук ми дава основание да заключа, че са изпълнени всички и всякакви изисквания на ЗРАСРБ, неговия Правилник както и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Налице е една убедителна кандидатура за заемането на академичната длъжност „доцент“, затова аз гласувам положително за гл. ас. д-р Теодор Атанасов като участник в конкурс за заемането на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Управление. Бизнес планиране и контрол).

Декларирам, че нямам съвместни публикации с Теодор Атанасов.

Подпис:

20.11.2016 г.